

SLOVENSKA BČELA.

Izdana 1. julijsa 1851.

Sloga Slavjanska.

V slavnih krajih sim domá,
Vsak Slavjan me v žlahtíma:
Čeh, Ilir, Rusin, Polak,
Bog me! je domać rojak;
Vsak Slavjan me v žlahtí ma,
V slavnih krajih sim domá.

Slavni moj slavjanski ród
Čez veliko je gospód:
Nja vesí, gradov in mest
Je ko v rimskej cesti zvézd;
Čez veliko je gospód
Slavni moj slavjanski ród.

Zegen ima z božjih rok,
Slava, mati toljk otrok:
Zemlje ljudstva vse preštej,
Zvezde, ali nas — neštej!
Slava, mati toljk' otrók,
Zegen ima z božjih rók.

Vsi Slavjani bratmo se,
Edne sini matere!
Naj da vidi celi svét:
Slavni duh poganja cvét!
Edne sini matere,
Vsi Slavjani! bratmo se.

Jernej Maroušnik.

Junakinja Kamenička.

(Po Anek u izdelal K.)

Za kraljem Karolom I. preminuvšem 29. Nov. l. 1378 u 63. letu svoje starosti nastopi vladarstvo Česke njegov sin Venceslav IV. Karol je bil vladar, kakovih je malo sedelo na českem prestolu. Iz cele duše vnet za blagostanje i srečo naroda, močno nadušen od iskrene želje, lepo

ustanoviti svojej kraljevini prihodnost, je vzdignul Česko na visoko stopnjo narodne izobraženosti i životnega blagostanja, i po takem v najlepšem cvetju svojemu sinu jo izročil. — Al kmalo potem se pooblači vedro nebo, zvezda sjajne bodočnosti se stemni, zemlja, na katerej je mir, zadovoljnosti srča cvetela, postane pozorišče strašnih dogadjajev, i mesto zlatega semena piše krv pobunjene rodotin — sorodnih slavjanskih bratov. Bojeval se je namreč strašen boj, naj strašnji, ki si ga človek misli tamore — boj o věrozakonu. Stale so si dve stranki nasproti, boreče se kervavim mečem — katoličanska i husitska. Kralj Venceslav je deržal na tihem s Husiff, kateri so razun svoje vere tudi narodnost podupirali i branili. Katoličanom pa pred celim svetom ni mogel i ni smel uzkratiti pravic, ker se je bal svojega brata Žiga (Sigismunda) ugarskega kralja, glavarja i branitelja Katoličanov. — Med tim vedno naršča stranka pod bandero, katero je Hus za věro i narodna prava vzdignul. Ne samo u českoj, tudi u Moraviji, Polskoj, Litvoj (Lithauen) i Ruskoj je imel Hus prijateljev i sověrovavcev. Kralj Žiga, vedoč, da Vladislav nije smožen, možko se vstaviti buni, nagovori papeža, da pokliče cérkveni sbor u Koslnicah 1. Novembra 1. 1414. Hus ker je nemagljivo zagovarjal i branil svoja mnéna o věrozakonskih stvarih i za njim tudi Jeroniu, njegov iskreni podpiratelj, sta bila jednoglasno od sbara kao krivovérc prokleta, kakor krivovérc od svetne vlade k smerti obsojena, i na gromadi sožgana. Ta dogodba je vdarila kakor strelo u česko zemljo. Kakor plam, pod pepelom tiko tinjoč i tleč nagle švigne navzgor, kad ga večer podpuhne, tako je glas o toj dogodbi serca Husitov iz nova pebunil i vsplamil u ogenj neusmiljene osvete. U Pragu nastane hrup, poboj i preganjanje Katoličanov, kralj Venceslav zaslišati strahovita zločinstva, se prestraši, mertud ga vdari, ter mu konča život 16. Avgusta 1419. Kraljeva smrt je pokopala tudi zadno nado, u miru poravnati prepir. Stranki planete kot levi jedna na drugo, začne se kervotočni boj za življenje ili za smrt. Na čelo Husitov stopi zdaj siloviti Žižka. Katoličani so po nauku husitskih měšnikov pri obhajilu poleg sv. rěšnega telesa tudi kupo (kalik) tirjati začeli. Tega jim pa katolički měšniki dovoliti niso hteli, i niso tudi smeli, ker se po nauku naše vere telo i krv Gospodova pod podoboj kruba věrnim podéljuje.

To je bil uzrok, da se je narod kupoma spuntal. Od vših krajev so se stekale bezbrojne trume okol Husitov. Na hribu blizo městica, Oustje po imenu, se je sbrato jeden dan čez 40 000 ljudi. Svečano so si objubili věrnost, sloga i uzajemno pomoč proti vsakej sili, i Žižka si jednoglasno za vojskovodja izvolili. Hribu pa, na katerem so u svelo zvezo se sdružili, so dali ime „Tabor“ i od te dobe je bilo ime „Taboriti“ navadno. Smrt, plamen i puščava je bil žalosten slěd, kjer so postopale Taboritov bojne čete. Žižka je v 13 velikih i v neizměrnno mnogih manjših bitkah zmagal. Ko je pri obsedah oči zgubil, je clo slep še modro i serčno vodil vojsko. Njegov naslednik je bil Prokop „Veliki“ imenovan. Cela Česka je bila skoraj v njegovih mogočnih rokah. Kde u vojski je mahal njegov ojstri meč, so padali cesarski, ko snopje pod serpom. Tudi zvunaj Česke je htěl zatreći vše, kar se je zmagonosnemu njegovemu orožju nasproti postavilo. —

Bilo je tri lěta po Žižkovej smrti, ko se je Prokop, veliki, iz Austrijanskih pokrajinah v Česko nazaj vernil, bogato obložen blagom, ki

si ga je na slavodobitnem napadu ngrabil. Še je bila knežka rodovina „Rožemberkov“ nad katerej je namenil svojo nepotolažljivo jezo ohladiti. Ova rodovina je bila poprej na strani Taboritov; al strahovita hudoščinstva, u katerih so si Taboriti, s krvjoj tisuć i tisuć sorodnih bratov pisani vencec pridobili, so bila uzrok, da je spomenuta rodbina od njih odpadla i cesarskim četam se pridružila. Vodja cesarskih je bil Majnard iz Henrikova grada (Neuhaus). Prokop, veliki, ukaže vsa imanja i posestva te rodbine porušiti i požgati, glavno svojo vojsko pa sam pelja do terdnjave „Kamenice.“ Povelnik u gradu je bil Prokop Zeziman, vlastnik Kamenic i rojen od iste rodovine.

Ravno je večerno sunce rumenozlate žarke po gričih razlivalo, kakor da bi htelo pomilovati nesrečno zemljo, ktero je toli težek jarm tiščal, — ko jaše (jezdi) Hynek Mykowicky s svojim konjarjem proti Kamenicam.

„He momče“, veli svojemu slugi, „grad je verlo uterdjen! Ali makar da so žive strele u kamnje ukovane, moj mora biti, pred ko se trikrat polni měsèc prikaže, moja mora biti Nežika Zezimanova, makar da jo čez mertyvaško telo njenega očeta k poroki peljam!“ —

„Al prosim vas“ odgovori sluga „terdnjava je dobro oskerbljena, ima jako ozidje, junaške vojake, težko se bo vdal hrabri povelnik Taboritom.“ —

„Kaj ti je za to skerh“ mu serdito Hynek besedo presčka, „Prokop Zeziman je u mojih rokah, nobena moč ga ne bo mogla oteti. Glej, jaz se mu čem v službo ponuditi, grozno nevarnost on pozna, ki mu preti od Taboritov, dobro tudi vé, da bode junačkih rok potreba pri obrambi. Moja pomoč mu će gotovo ravno prav priti i ugodna biti. I kadar segurno (varno) v tverdnjavi stojim, tadaj bom pokazal Prokopu, velikemu, kaj zamore moja desnica.“

„Mislite li, da bode to lahka igrača“ mu odpove sluga: „Prekop Zeziman vam ni tako vdan, kako se vam morebiti zdi. Kaj, ko bi bilo vaše dozdajno obnašanje u njem sum obudilo, da tudi vi na skrivnem s Taboriti deržite? Težko, težko, da bo ovi pameten mož tako nevarnega prijatelja u svoj grad spustil. — I Nežika Zezimanova, pravite, da mora vaša žena biti? To tudi težko srečno od rok pojde. Poznam jo dobro — pohlevna je kot jagne, pobožna kot angel. Snubili ste jo že davno popred, kako malo vas je obrajtala, sami znate. I če je clo zvedla, da s Taboriti deržite — tako mi Boga, težko bo kaj!“ Kot grom iz neba vdarijo te besede vitezu na ušesa — od jeze mu lica rudeča postanejo — oči se mu bliščite, kot žareči plameni, i strahovitim glasom mu kriči: „Nesramnež, ti se prederzneš take besede svojemu gospodu v lica govoriti! Zuaj, da sim jaz član smožnih Taboritov, pred kteriorimi se trese zemlje krog! Mor i osveta, smert i maščovanje to je geslo, ki nas vodi! Nežiko! jedina stvar, po kterej gorečo hrepelim na zemlji, ti naj svetuje moje blago na svetu! Gorje, kdo mi jo ugrabi, strašna smrť ga čaka u mojej roki. V treh měsциh se mora svetiti kupa (kelih) naše věre verh tega grada, tako mi serca vitežkega!“ — To rekoč spodbode berzega vranca i leti ko na ptičijih krilih do obzidja terdnjave. —

U gradu se je vse gibalo i pripravljalo k hrabrej obrambi. Ogleduhu so bili zapazili, da se bliža strahoviti Prokop, veliki, i naglo donesejo glas povelniku v tverdnjavo. Noč i dan se je kovalo jeklo u kovačicah za orožje i oklepe vojakov. Na zidovje so valili ogromno kamenje. U prostranem dvorišču so se vojaki uvreževali, stréllice izpuščali iz lokov, drugi so spravljali na obzidje železne kotle, sode napolnjene smoloj, oljem i vodoj. Vse je bilo pripravljeno, krvavo pozdraviti trume Taboritov. —

Pred velikimi durmi, ki so peljale u nutrajni grad, je stal Prokop Zeziman, mož velike rasti, častiljivega obraza, okol njega veliko vojakov, pogovarajočih se s ljubljenim vodjem. Vsim so serca kipele od radosti, za njega se vojskovati. Poleg Prokopa njegova hči Nežika, děvotka okol 18 lét stara, tanka kot jela v zelenej gori. Vlasi jej plavajo, ko mehka svila, po sněžnobělém zatilníku, iz modrih (plavih) očiuh blišči pobožni duh, kazoč krasno njeno unutrajno bitje, nježni obraz kinči ona nepopisljiva lépotá, ktero le na děvičanských neuskrunjennih dušah gledati zamoreš. Ravno je vsa zamišljena ogledovala umětno izdělano čelado, ktero jej poda plemič (člahtník) Konrad.

„Čelade ti nosila neboš,“ reče Prokop Zeziman svojej hčeri „Neboj se mila moja Nežika! Truma Taboritov pod našim gradom je velika, grozoviten je njeni vodja, kterega mor želeti duh s kervavim bičem po našej nesrečnej zemlji goni. Strašno nas čaka dělo, tim veča bo pa naša slava. Velika nam přeli nevarnost, še veča pa je božja pomoc. Ona nam bode dala serčnost razkaditi te kervožejne trume. Dokler kaplica kervi po mojih se steka žilah, te varje moja očinska desnica.“

Nežika Zezimanova! naj bode naša poslovica, smert za njo i blagega očeta! naj bode zastava (bandera), ki nas vodi u boju“ — izklikne plemič Konrad, na licu se mu žari nadušenje, iz sto gerlah zdoni veseli krik, da se kot grom po sivem zidovju razléga.

Al v lepo družtvu, ktero je ljubezen i věrnost vezala, stopi kmalo potem človek, kterega misli i čutjenja so bile vse drugači kakor te, ki so serca tukaj razgrévale. Taj človek je bil Hynek Mykovicky.

„Dobro ste se pripravili k obrani“ nagovori načelnika terdnjave, pazljivo gledajoč na vse, kar je bilo za obrano napravljeno. „Pod vašim gradom bi Prokopu Velikemu vtagnila sreča spodleteti. Dober uspěh, dobro srečo, vam Bog daj, da poderete v prah grozovitno slavo, ktera mu venča zdivjano glavo. Ali, glejte vaše verle priprave več potřebujejo rok, ko jih vaših vojakov čete imajo!“

„Ne skerbite se zato“ mu odgovori Prokop Zezim: „jaz sim si vojake nabiral ne po broju, temuč po hrabrosti, serčnosti i věrnosti. Moji vojaci nadušeni s ovimi neobhodno potřebnimi sposobnostmi mi bojo bolje branili terdnjavo, kot nebrojna razuzdana drúhal, ktera, kad ojstro prilisne neprijatelj, začne běgati, ko da jo pes v pele grize.“

„Ali vendar, ako bi věrnih našli prijateljev, kteri bi se htěli mi možko vojskovati za vas, kteri bi v nevarnosti nepremakljivo vam stali na strani, ali bi vi prevzetno zaverigli njihovo pomoc?“ vpraša Hynek.

„Prijateljev od sebe tirat i gonil nigdar nisem,“ reče Prokop Zezim: „najmanje bi pa to zdaj storil, ker hudi me stiskajo časi.“

„Morebiti da vaši prijatelji še ne poznajo velike nevarnosti, v katerej ste vi sada, blugorodni gospodine,“ govori dalej Hynek. „Vsaki hip vam je dragocen. Znajte taj, Taboriti so že pri Kaličkem ribniku, ako prečeše še jeden dan, jim je pot do grada odprt. Ta veliko nevarnost vašo spoznam i čutim, zato stojim tukaj pred vami, v službo se vam ponuditi, ter s vami deliti, kar čez vas pride, hočem delnik biti, serčni delnik vaše osode. Ako ste zadovoljni, hočem sutra, pred svitom s 50 vojaci u vašo terdjavjo priti.“

„Lépa vam hvala za vašo pomoč,“ mu naglo Prokop Zeziman besedo preseká, „kar od prijateljev pričakujem, to mi vi donesti nemorete. Mislite li morebiti, da jaz volka v ovčej koži ne poznam? O tako daleč še me nevarnost zaslépila nije! Vi ste Taborit, hočete li naenkrat v svoje lastne najetnike morivno vbadati jeklo, ločiti se kervotočnega pota, na katerem ste dozdaj s njimi tako slavno se obnašali? Proč iz pred moji očih, Hynek Mykovicky; mogel bi še mi čas doteči, da bi vaše ime, kot izdajice, preklinjal!“

„Taborit pra ite, da sim jaz, kdo vam je to povedal?“ vpraša Hynek, škripajé s zobni od gnjeva.

„Nemojte dalej tajiti,“ mu segne v besedo Konrad, „Baby, Avsik, Kutnogorski i. d. so vas vidili v verstah Taboritov. Glejte, glejte, cerveni zvezek na čeladi vas je izdal.

Ostro pogleda Hynek govornika, lice se mu sdaj porumeni, sdaj pobjledi, britke uspomene, ko divje pošasti, so mu dušo napadale. Loči se od plemiča i se bliza Nežiki: „Hočete li tudi vi, krasna gospodično, pomoč moža zavreči, ktemu bi naj veča slast bila, vmerli za vas?“

„Tukaj je moja pomoč, te me brani,“ odgovori Nežika, kazajoč na očeta. Nigdar mi sonce več svitlobe nedaj, ako vidite hčer Zezimovo trepetati pred Taboritom. Ponosno oberne pri teh besedah Taboritu pete, i pomigne plemiču, njeni ji sledi in ž njo gre.

Ta sramota zbudi v Hyneku strahovito jezo, iz očiu mu šviga mor i propast, po persij mu kuha maščevanja silni ogenj. „Ogerdili osramotili ste me, ko nitko na zemlji tako,“ reče povelniku gradičkemu, „sramoto izbrisati veliko le vaša krv zamore. Pazite, vidili se opel bodemo, vidili v orožju smertenosnem, i gorje vam, černa zemlja ne sme pred prah moj žreti, dokler vas ne vkončam.“ To rekoč se zažene na vrancu, ter derči nizgoro naravno v ležišče Taboritov. Serčno ga veseli, tukaj med njimi najti veliko možakov, ki nja sladke besede radi poslušajo. Govori in govori ter vzge u njih serčih ogenj jeze in serda: vsi gorečo želijo, se maščevati grozovitno nad Prokopom Zezim:

Drugega dne komaj se bělo jutro porodi, se že prikažejo Husitske trume pod Kameničkoj terdjavjo. Bilo jih je kot listja i trave, zemlja se trese, kodar stopa neštela ha četa, čelade, sulice i orožje se blisketá v mladem soncu. Na čelu Prokop, veliki, za njim se valijo kervave rěke, ktere je po nesrečnej zemlji prederi siloviti njegov meč, pred njim stopa pokončanje i nesreča proti vsemu, kar se njegovemu orožju na pot postavili prederzne.

Pred ko Prokop, veliki, tverdjavjo obsede, da povelniku oznaniti, naj dobrovoljno Taboritom vrata odpre, i maj prejme v znamenje prijatelstva i mira kupo (kelih). Al město odgovra pozdrarvi Prokop

Zezim: Taborite s strēlami i kamenjem tako da je silovita ploha iz megle ra nje lila. „Naskok na grad“ začne hrumeti tisučerni krik med Taboriti, i bez reda navalijo na obzidja, v rokah strašno debele gerče, uakovane s ojstrimi žezeznimi žrebli. Al iz grada šumijo morivne strèle po glavah naskakova cev, terdno kamenje se siple i pobija nevsmileno po herblih, vse je kervavo, ali po kervavih telesih plazijo nove trume v divji boj. —

Videl je Prokop, veliki, da je tujej na verlega, vkortega neprijatelja naletel, s kterim bo se mogel vse drugači zgrabitit. Ukaže tedaj ognjene krogle i ogromne skaline metati v grad. Tu i tam se že prikaže luknja v zidovju. Neprestano hrumiijo topovi, zvunajno obzidje na mnogoterih stranih se vdere. Alj strašne priprave Taboritov k napadu niso zamogle, splašiti junaško posadko Prokopa Zezim: zveden u boju brani umno i opazno se povsod, kde so se prikazali Taboriti. Vojaci nadušeni od serčne ljubezni i vernoosti do svojega načelnika so hrabro odbili vsaki napad, akoravno je siloviti Taboritov strél neprenehoma drobil ogradje. Mili pogled nedolžne Nežike jim dade novo moé, novo serčnost, njeni kip jih vodi kao nebeški angelj v nevarnem, kervavem opravilu, njo obraniti pred kervoželnimi rokami gadnih neprijateljev, jeden čez drugega se trudi.

Zdaj razširi noć černa svoja krila po dolini s kervjo nalitej. Bojni šum vse po malo potihne, sladki mir trudne vojake k spanju vabi. Velike skerbi Prokopu Zezim: spati ne pustajo. Nehotice stopi na obzidje, gleda žamišljeno v ležišče Taboritov, u katerem so si stražari netili i se ogrevali. Groza je bila videti v černej noći svitlih plamenov, katere vèter vèasi s debelim ovije dimom. Zdi se Prokopu, kakor da žareče po doini valove morje premečeju. Opet stopi nèkoliko korakov po zidovju dalej, ko naenkrat divji krik iz ležišča noge mu vstavi. Posluša, gleda — al kmalo postane opet prejšna smertna tihotu. Poznal je dobro običaje Taboritov. Bezbrojni plameni v terdnej noći, živo gibanje i kričanje vojakov — vse to mu gotovo daje znamenje, da namèrava neprijatelj berž, ko dan se porodi, novi i silni juris (naskok) na terdnjavu poskusiti.

Na žarečem nebu mila priplava danica kakor da iz nebeskih višin žalosten nese glas na zemljo o boju, kateri se bode danas na njej bojeval. Bezbrojne rajde Taboritov u prostranej planjavi raztegnjene i k boju pravljene, njimi nasproti siloviti grad razsvetljen žarjavim bleskom ranege sunca — to je bila grozovitna predigra štrašnega tugokaza (Trauerspiel), katerega gledati človeku serdce zaderhti. Na divjem konju prileti zdaj Prokop, veliki, v bojne vèrtle. Gromoviti krik zahrnuti pri njegovem prihodu, kot veseli pozdrav slavodobitnemu vojvodu. Bil je Prokop visoke postave, močen kakor oroslan (lev), na obrazu se mu je vidila hrabrost; katero je dozdaj velikokrat svetu dokazal, iz očiu mu je sijala serčnost i prederznost sdružena s nèkakim znamjem nečlovečnosti. Vendat ta nečlovečnost ni bila mu prirojena, temoč on si je jo privadil pri svojem bojovanju, pri tem kervavem rokodelstvu.

Prokop na čelu svoje vojske navali s strahovito silo na terdnjanvo. Tu privlečejo eni stènolom, i razbijajo zidine, drugi plezajo po lestvah na verh, tam se valijo nove verste, prodreti skoz vrata u nutrajni grad, i opet drugi podkapajo zidovje, podertine spravljajo na kupe, iz kupov drugi se spenjajo na višine. Grozovitno se bijejo in kolejo: strašen mor na-

stane. Iz terdnjave leti po naskakovavcih kamen za kamenom, vrčo olje i voda i smola, pod strupenimi strelami padajo Taboriti, kot trava pod kosoj. Pobite nadomestujejo neprehomoma novi vojsaki, kakor da jih proliha krv stvaruje, kakor da bi iz zemlje rastili — žalostne žertve človeškega fanatizma. Že je bilo zidovje na mnogih stranih prederto, i tam so bili navali naj silniji, pa tudi mesarenje in poguba naj groznejša. Kakor dva silovita oroslana, jednake strasti jednakih moći, tako so se suvale i bojovale stranki, nijedna noče se vmaknuti drugej. Med tem jišče Prokop, veliki, na vseh stranah izmed gradskih vojsakov ostudnega si Zezimana, da ga v dvoboju pokliče. Zmotnjava vedno veča nastaja vse gre križoma. Tverdnjava počne na več krajih goreti — strašno praska i poka lesovje v ognju, plam žarjavi sviga po zraku, s hrumečim treskom se vdirajo vломki od zidovja niz gore v globočino — grozovitni pogled, pravi predkus sodnega dana! Ali kakor tverdo pečovje vsred morja, ki neomagljivo odbija viharne valove, tako se je branila junaka posadka. Mnogi je že ležel mrtvev na zemlji; al duh vmerlega spodbada tovarša, ga krepi ga vodi i strože rokam v parnem boju. Obup jim daje moč, moč pa zmaga, — i nijedan Taborit ne predere v terdnjavo. Bilo je, kakor da jim mertvo zidovje odbija navale, vse človeške sile so bile zastonj — i Taboriti, kot splašena zverad, se zaženejo neredoma u beg, zapustivši za soboj neizmerno število mrtvih. — Solzuima očima gré Zeziman od junaka do junaka, se jim serčno zahvaluje za pomoč i hrabro terpežljivost v toli silnem boju. Obča radost navdaja vsa serca, vse je veselo, bleda lica, ki so gledale smrť v sto i sto strahovitih oblikah, porumenijo, i si veselo pričakujecjo boljše prihodnje čase.

Alj za Prokopa Zezimana je bilo to veselje kratko i tudi zadnje veselje. —

Od běgajučih Taboritov ostane jedan pod tverdnjavoj, jedan samo al nevaren neprijatelj — Hynek Mykovicky. Vtik zidovja za skalovjem skrit, lok napeli na persih deržec čaka nevolno, da se Prokop na zidovju prikaže. Ker mu je sreča pervokrat spodelata, se posluži drugega zvijastva, izpeljati prisego, ki je jo nad svojim neprijateljem zaprisegel. Kot iz visokega neba s bistrim okom orel jišče svojo stvarico, ki jo hoče zgrabiti i požreti, tako je pazil Hynek na eno mesto, kje se bode pokazal tisti, kterege on sovraži iz cele duše, kterege on jišče umoriti.

Radostnim sercem stopi Prokop na obzidje, da pogleda, kje bi bilo kakve poprave trčba. Groza ga obleti, viditi krvavo bojišče, krog i krog nastlano s mertvaci i smeritno ranjenimi Taboriti. Duša se mu u truplu strese — prizora više grozovitega gledati nemore — že se okrene ter će stopiti iz zida — ko strēlica smertonosna izpod grada prileti i vrat mu predere. — Omamljen se zruši na tlā. Pomoći za njega ni bilo — rane otekajo od strupa, kteri se je nagloma iz strēlice po žilah razlil.

Pobitim sercem stojijo vojaci krog svojega preljubega načelnika. Le tedaj pa tedaj še zakliče pojemajočim glasom svojo mileno hčerko.

Vse kriči in joka. — Bezupni krik i plač po gradu prebudi Nežiko u samotnej sobi, kjer je molila i klečala celi čas, ko so se zvunaj grada tako strašne reči godile. Nežika plane, kot boječa serna, na mlade noge, teče brez sape — prileti do trume — i vidi, o zapuščena sirota — ljubjenega očeta v smernih mukah i bolečinah na zemlji ležati. Taj grozoviti pogled jej odvzeme zavést, i kakor běsna i změšana se verže na hladno truplo, ga objemlje, stiska, čeluje i vrućimi solzami rosi, —

svojo nedolžno dušo mu hoče vdahniti, svojo mlado krv uliti v oterpnjene žile. — Se enkrat, ah i zadnokrat se odprejo otemnele oči, serčno stisne Nežiko za roko, i vmirajočim glasom progovori: „Z Bogom, moje draga dete — branil sim te, roke mi zdaj oslabijo — konec mojega življenja je prišel. Bogu te izročim. — Bog te naj brani. Bodи zvesta véri svojih predčev — ne daj se zmotiti! — Branite — serčni vojaci — mojo hčerko — draga milo — vidino — tam — tam — se spet vsi.“ Pri zadnih besedah mu vlije krv iz rane, še enkrat vzdihne — i duša se verne k svojemu stvarniku nazaj.

Telo pokojnega sahranijo tužni vojaci u rodovinskej grobnici. Glas o smrти načelnika probudi v Taboritih novo nado. Mahom se pripravijo k napadu.

(Konec sledi.)

Kaj storiti, da dobimo ilirskoslavenski jezik.

(A. E.) Misel, kaj je storiti, da vsi Slavjani dobijo jeden jedini književni jezik, leži že dolgo let marsikteremu Slavjanu u glavi in na sercu. Priča temu so: „Jordans slawische Jahrbücher“, „Dubrovnik“, „Hlasove o potrebe jednoty spisovneho jazika pro Čechy, Moravany a Slovaky“, „Majerjova pravila“, in mnogo sostavkov pa raznih časopisih. Zares! u sercu vsakega slavjanskega domorodca klije in živi blaga misel narodne sloge slavjanske, — vsaki pravi Slavjan dela in se trudi, napraviti za vse sinove matere Slave jeden jedini spisovni (književni) jezik. Slavjanski domorodci so pa zastran te imenitne reči na dve strani razčepeni:nekteri izmed njih mistijo te cil in konec s tim doseči, da se vsim Slavjanom jedno živečih slovanskih narečijah za književni jezik oktroira, — drugi pa terdijo, da naj se mi složimo sedaj u štiri narečja: češkoslavensko, polsko, rusko in ilirsko, in da naj se tako naši dosadajni književni jeziki počasi približajo.

Literarni odbor matice ilirske u Zagrebu je to važno misel na novo sprožil, in je nasvetoval, da bi se slavjanski sbor u kakem mestu sbral in prevdaril, kako bi se zamoglo tej velikej razdrobljenosti in neslogi slavjanskej doskočili in pripomagati? Ilirska matica je sledeče povabilo na vsa slavjanska literarna družtva razposlala: „Slavno družtvo! Težko kdo bode dvomil, da je pri vsakem narodu edinost književnega jezika poglavitni pogoj literarnega napredka, i da bi ne bilo ne francozko, ne talijansko, ne nemško slovstvo tiste visoke stopnje doseglo, na kterej jih sada najdemo, kad li bil vsaki oddelk francozkega, talijanskega ali nemškega naroda svoje knjige u svojem posebnem narečju pisal, kakor se to pri nas Slavjanih godi. Akoravno nam Slavjanom, ki smo po nemilej osodi že od nekdaj ločeni, ni dano, edini književni jezik imeti, je vendar naša dolžnost si po izgledu starih Gerkov priza devati, da se naši književni jeziki še ne bolj kakor do sada razločijo, temuč se, karkoli je moč, približajo. Na to imamo ravno sada paziti, ko se vsi slavjanski narodi za omiko svojega jezika poganjajo. Kako bi naj pri tem se obnašali, je nam ces.

avstrijanski minister g. Dr. Bach pokazal, ki je pred dvema letoma sbor slavjanskih jezikoslovov u Beč poklical, da naj bi ednolično i vredjeno slavjansko pravoslovsko terminologio posvetovali in napravili. Vsi Slavjani so dolžni, to početo lepo delo posnemovati, in to, kar je tam le na pravoslovje oméjeno bilo, na celi obsežek jezika razširiti.

Vposled tega je literarni odsek matice ilirske u seji 7. maja sklenul, vsa slavjanska literarna družtva povabiti, da naj vsako izmed njih dva ali tri vrđne gospode izvoli, ki bi se u kakošnem slavjanskem mestu, po naših mislih u Varšavi ali Bělgradu snidili in posvetovali: kako naj bi se različna narečja edno drugemu približale, in kako naj bi se u duhu pravé slavjanske uzajemnosti pravila določila, po katerih bi se u omiki slavjanskih narečijah napredovati imelo; da prihodnič še bolj ne razpadajo.

Prepričani, da je Vam slavjanska uzajemnost pri sercu, Vas bratovsko povabimo pristopiti našemu nasvetu, i dva svojih jezikoslovov u ti namen izvoliti in zraven tega tudi mesto literarnega sbara nasvetovati, ki se Vam naj pripravnješe zdi. Priporočaje Vam to čisto jezikoslovno reč u prid uzajemne slavjanske literature, Vas bratovsko pozdravimo. U Zagrebu mesca junija 1851. "

Želimo iz cele duše, da bi ta reč prav srečno od rok šla! Mi se prederznemo, o tej važnej reči nektere besedice pregovoriti, in prosili, da bi jih vsi jugoslavenski brati Serbiji, Horvati in Slovenci dobro pretresli! —

Jeden jedini književni jezik za vse 80 milione Slavjanov! komu se serce ne širi in poskakuje od radosti le mislit na to preblago in prekrasno stvar! kdor bi ne želel tega doživeti! Vendar boremu človeku ni dano, vse, kar za dobro in lepo spozna, kar u sercu nosi, tudi dosegri in doživeti. Oj srečni unuki, kterim je to prihranjeno in dovoljeno! Taka se nam tudi zdi biti s misljijo zastran jedinega književnega jezika za vse Slavjane. Zatega del odkritoserčno rečemo, da mi deržimo s tistimi Slavjani, ki pravijo, da naj se mi složimo u štiri narečja, u štiri književne jezike in literature. Zakaj le to se nam zdi: naravno; — najpopred se stavijo temelne zidine, na kterih se potle zida, nihče ne zida naj pred drugo nadstropje, in potem še le pervo. Zato se morajo sedaj poravnati liste stvari, u kterih se podnarečja istega narečja razločijo: serbsko, horvatsko in slovensko podnarečje najprej složiti u ilirsko narečje in po tem še le dalej stopati in zidati, — to se nam zdi naravno. Dalej se le to nam zdi: mogoče; vsako slavjansko koleno ljubi svoj domaći govor, svoje narečje, ljubi ga iz celega serca in terdnovratno; ali je taj mogoče, da bi na jeden mah vsa kolena svoja narečja zapustivši kako drugo sprejela, morebiti od kakega kolena, kterege u sercu sovražijo? Prepira in dokazivanja bi ne bilo ne konca ne kraja: mi nesložni Slavjani bi se med seboj tergali in klali, razdrobili in sužni ostali, drugi nam sovražni narodi bi se nam smejali, se veselili, u motnem ribili. Slednič se le to nam zdi: potrebno; kdo potrebuje jeden knjiž. jezik, jedno literaturo? Samo učeni Slavjani; zakaj prostemu človeku je zadostiti slovstvo (literatura) svojega narečja, več on ne potrebuje. Štiri slavj. narečja so si pa tako podobna, da se jih vsak omikan Slavjan s malim trudom prav igraje u jednem letu toliko nauči, da jih vse štiri zastopi in knjige u njih pisane lehko bere. Na štiri knjiž. jezike se složiti, je skoraj ravno toliko, kakor na jeden knjiž. jezik se složiti, zato, ker omikan Slavjan vse zastopi. Zatoraj izvolimo to, kar je na-

ravno in potrebno, bodoemo zadovolni s tim, kar je mogoče in se lehko doseže, in složimo se u štiri književne jezike! —

Kaj je pa storiti, da se serbsko, horvatsko in slovensko podnarečje složi u ilirsko narečje, da mi Jugoslaveni dobimo ilirskoslavenski jezik?

Trčba je:

1. Da se vsi Jugoslaveni za sorodne brate spoznajo se po bratovsko ljubijo, in po bratovsko složijo. Tudi za nas veljajo besede u „Hlavorih“ stoječe: „Da sedaj — (Slovenci Serbe, sedaj Serbi Slovence) — černijo, tožijo in dražijo, to ne pomaga nič, tu pomagajo samo jednake pravice in dolžnosti, bratovska ljubezen in prizaneslivost, s jedno besedo: serčna narodna sloga.“ Brati Jugoslavjani! vse se može, ako se sile bratsko slože. —

2. Da Serblji Slovencem, in Slovenci Serbljem lèpo in prijazno proti grejo. Popolnoma izobraženo in izverstno še ni nobeno naših narečijah, — vsaka strana, tudi naj imenitnejša, mora nekoliko u svojih posebnostih popustiti; nič ne pomaga samo o slogi pisati, po njej tožiti in zdihovati, ako se mi nočemo ogeniti, — ako smo u maličkosti svojega narečja zalubleni, kakor otročici u svojo igračo, — ako nas nad vsakim plujim pismenom in izrazom že merzi in trese, — ako se sami s svojem približevati nočemo, — ako približovanje in sloga le samo od drugih terjamо: „Kdor noče brata za brata, hoče tudjincia za gospodara.“ —

To je nar imenitnejše; ako se za brate spoznamo in ljubimo, ako potrebo sloge in uzajemnosti èutimo in vsak svojemu bratu jedno stopinjo naproti gre: gotovo! že imamo ilirskoslavenski jezik, zakaj le manjkajo še nektere malenkosti — le nektere pismenice. Ja! brati jugoslavenski! ni trčba nobene besedice, nobenega alfabeta zavreči, naj bodo vse prav slavenske besede tako imenovana synonima, iz katerih zamoremo in smemo sedaj to sedaj uno besedo izbrati in pisati; le samo to se samo od sebe zastopi, da morajo Serblji tiste besede, ki jim menkajo, ali ktere niso prav slavjanske, pri Slovencih izposoditi, Slovenci pa ravno tako pri Serbljih. Pišimo taj mi Slovenci vse, kakor dosedaj, vse popolnoma po slovensko, Serblji pa vse popolnoma po serbsko: le treba je samo to:

3. Da nekterih pisem ne izpuščamo, nektere pa spremenimo. Kterih pismen je pa trčba ne izpuščati, kterior spremeniti, tukaj dokazovali ni kraja ni časa; to je izverstno in kratko pokazal naš slovenski rojak gosp. Matija Majar u svojej knjigi: „Pravila, kako izobraževati ilirsko narečje i u obče slavenski jezik.“ Žalibog moramo izdihnuti, da je ta zlata knjiga pri naših jugoslavenskih bratih Serbljih in Horvatih še pre malo poznana, obrajtana in čislana! Vendar se ne bojimo terdit: ravno na tej knjigi stoni ilirskoslavenski jezik, i u obče slavjanska sloga, — na slogi pa slavjanska sreča i slava. Prišla je doba za „Majarova pravila.“ Slavjani! Vse se može, ako se sile bratsko slože.

Še jeden narodni običaj.

V popisu slovenskih narodnih običajev pogrešam okol Ptuja navadne pustne orake in rusko.⁸⁾

Na pustni torek namreč dirjajo od hiše do hiše, od vesi do vesi orači. Že od daleč njih naznani močno pokanje, cengelanje, in hrup njih sprevajuce dèce. Krasno so okinčani; za klobuki veliki cimeri (gerbi), čes persa svilene rute, križoma prevezane, in iz ram plahuteči raznobjojni traki. Šesteri so konji, še s zvončekom na persih; kočijaš, vseh naj lepsi, njih ravna; plužar pluži. Kre njih hodi mastjak, prava pošast, z obernjenim kožuhom, kosmato obšemanim licem, s palco ježovico in košem. Pravo strašilo za deco. Pred vsako hišo tri ali stiri-krat v okrog zaorjejo, da bi gospodinji prav debela repa prirasla, katero tečas mastjak za klobasico, ali kak drugi dar poprosi. Z nabranimi dari se zvečer veselo gostijo, in si berž drugi pust želijo.

Tudi rusa še se v tolih krajih včasi v pustu prikaže. Živi je bolj po postavi, ko po barvi podobna; zakaj vsa je v pert belo ogernjena, tudi nje silno visok vrat in glava, samo oči in lišča ima rudečo izšite, v gobcu pa ji tiči dolg ostast cvek, da si lehkovo brane nabode; na nji sedi jezdec. Kader večerjajo, poterka na okno. Po starici pravici se nji odpre in kak kos mesa ali pogache pripravi. Rusa porine glavo skoz okno, iztegne svoj vrat in pika okol njej namenjenega kosa. Ali ona je zvita; če gde velksega ali bolšega zagleda, ga nenadoma nabode, vzdigne vrat, ga skerči, ino hoče vun smuknuti. Ker pa ljudje nijeno prekanjeno šego vejo, pazijo skerbno na njo, in ga nji spet z gobca zmeknejo. Zmes je kaj guča in šale z ruso. — Ona začne vnovič okoli svojega kosa kavsatи; in ako se nji vendar poda, boljšega nabosti in ž njim oditi, je kaj hrupa in smeha zunaj in znotraj.

Čisto jednako se ravno v tem času v drugih krajih čapla obnaša.
Ljud mila. **)

Kratko številoslovje.

(D a l j e.)

Poštova dvojka.

Ozrimo se, kako smo to v pervem polletju učili, prideno znanemu, kar še otroci ne znajo, in s vidlivim veseljem bodo naši učenci in bez vsega dosadanjega mučenja se poštive privadili. Storimo kakor zgoraj

čerti, znamo to pisati na stran s številkami	$1 \times 2 = 2$	
potem	to je dva krat po dva ali	$2 \times 2 = 4$
tako napredujemo do	tri „ „ dva „ „	$3 \times 2 = 6$
		$10 \times 2 = 20$

• Girafe.

**) Prečastita slovenska domorodkinja! Lepo prosimo, da nam svoje ime nazuñiti in večkrat kaj dopisati blagovolite! Vredn.

Ako so se otroci tega po versti, potem preskakljajo dobro privadili, ne bo težko jih dalje voditi, da sami najdejo bez čert koliko je 11×2 , $12 \times 2 \dots$ do 30×2 . Razložiti morajo namre složna števila v desetke in enote, in reči 10 kr. po 2 je 20, 2 kr. po 2 = 4, tako 12 kralj po 2 je 24. Ako bi se pa to učitelju težko zdelo, ker nekteri tak imenovani visoki einmaleins za kako silno učenost deržijo, naj se prime prej sledečih vadeb; poslužec se a) zbornih (vkupnih) števil, namre 1. koliko znese ena dvojka koliko dve, tri . . . deset, 2. koliko ima 1 otrok oči, ušes, rok, koliko dva, tri . . . deset, 3. koliko znese 1 tolar rajnišev, koliko dva, tri . . . deset, 4. koliko velja 1 dvojača, koliko dve, tri . . . deset — in s tem gre naprej do 30 dvojač, ki snesejo 1 rajniš. Poslednici b) moramo jih vaditi kupovati in dve reči po 1, 2, 3 . . . do 30 in več kr. takole: 1. svinčnik (pero ali kar si bodi) velja 1 kr. koliko veljata 2 svinčnika? Otrok poreče: 2 kr. prašajmo kako bomo to s jednim samim denarjem plačali, in odgovor bo: bomo dali 1 dvojača. Ponovimo: ako 1 svinč. velja 1 kr., 2 sv. koliko dvojač veljata? Rekli bodo (moramo jih voditi pitanje ponoviti): ako 1 svinčnik velja 1 kr. 2 svinčnika veljata 1 dvojač. Jemljajmo svinčnike drajsé, in plačujmo enega po 2, po 3, 4, 5 . . . kr. in prašajmo vsakkrat koliko dvojač bomo dajali za dva, bomo najšli pravilo, da dve reči, (dva kosa, krajev) veljate vsigdar toliko dvojač, kolikor krajev velja jedna. Ni treba, otrokom ovo pravilo dati, tudi se ne ga izreči, osvedočili pa se bodo, ali je ujim dovolj jasno, ali ne, ako naglo v kako višjo desetko s ceno poskočimo: n. p. jeden svinčnik velja 17 kr., koliko veljata dva. Če nam urno odgovorijo: ako 1. sy. velja 17 kr. dva veljata 17 dvojač, tako se pravila zavejo in bodo nam vsakatero poštovo dvojke lahko storili. Da se izurijo, dajmo jim u tej ograji več nalog, da jih izrajtajo: kupujmo reči, kakor trake, platno, sukno po palici, po laktu, po prahu; prašajmo: koliko veljate dve palici, dva laka, praca-trakov, platna, sukna i. t. d., ako jedna palica i. t. d. velja 26, 27 . . . 30 kr. Pri poslednjem čisu obstojo nekoliko in dajmo pomisli: da 30 dvoj. znese 1 rajn. potem napredujmo: palica velja 36, 37 . . . 59 kr. kolikor dve? in s veseljem bomo opazili, kako lahko to otroci najdejo. Kupovati čemo tudi drajsé reči, po 1, 2, 3 . . . fl. in nekoliko kr. in malo kdaj bomo naleteli kako spotiko.

Poštova trojka do šestke.

Vadili jo bomo tudi pérvič po čertah takole ||| $1 \times 3 = 3$
 $2 \times 3 = 6$

Otroci napravljajo ravno to na ploščah, in učitelj se v tem tako dolgo mudi, dokler da to poštovanje trojke tudi bezverstno se dobro in urno zna. Ne bo otrokom težko ravno to v višej desetki najti, razlagaje složena števila v desetke in enote, in vedeti: koliko zneši 11, 12, 13 . . . 20 krat po 3, samo varujmo se, da jih ne navadimo, samo le na številke gledati, ako bi se nam bilo tega batiti, rajsiti je izbrisimo da jih ne vidijo. Obernimo to poštovo a) na vкупna števila—in dajmo najti koliko ima 1. 1 fl dvajsetic, koliko 2 fl. 3, 4 . . . 10 11, 12 . . . 20 fl. 1, koliko 1 čevljarjev stol nog? 2, 3, 4, 10, 11 . . . 20 stolov; 3. koliko ima 1 groš (trojača) krajcarjev?

koliko 2, 3, 4 . . . 20 grošev? Pri 20ih groših mudimo se spet nekoliko, in dajmo vedeti, da namest 20 grošev imamo opet ukupno število to je rajniš fl. Lahko nam bode jih peljati na še više, da bodo zvedeli, koliko grošev je 2 fl. 3 fl. 4 fl. i. t. d. Posebna korist tega se bo nam pozdej pokazala. Po tem jih bomo spet b) vadili kupovati tri reči po 1, 2, 3 . . . 20 kr. bomo napredovali od 21, 22 . . . 40, in tako od 40 . . . 60, in dali opaziti koliko rajnišev znesejo.

Kupovali bomo reči po viši ceni po 1, 2, 3 . . . 10 fl. in še više, pa tudi po rajniših, in krajcarjih vendar ne več kakor tri: n. p. 1 seženj derv, piskerč, mernik i. t. d. žita, orna ola, vina i. t. d. velja 2, 3, 4 . . . 10 fl. in 10, 11 . . . 59 kr. koliko tri seženji, merniki, orne i. t. d. — Bo zneslo vsigdar tolikrat po 3 fl. in toliko grošev, kolikor jeden seženj i. t. d. rajnišev in krajcarjev velja.

Ovi način naj nas vodi tudi pri poštovi čveterke. Kažimo naprej vidljivo po čertah, koliko znese 1, 2, 3 . . . 10 krat po 4, in postopajmo do 15 kr. po 4. Vernimo se sada: a) k skupnim čislom, in vadimo n. p. 1 vol ima koliko nog? 2, 3, 4 . . . 10 volov koliko nog, in s drugimi takimi rečmi, 2. 1 repar velja koliko? 2, 3 . . . 10 15 reparjev (čveteric). Tu se vstavimo, in damo spoznati, da 15 reparjev je 1 fl. potem pa napredujemo do 30, in tako do 45 . . . 60 reparjev. — Kupujmo b) 4 reči, (palice, lakte, prače, mérce (firtelne), sežnje, piskriče, mernike, funte ali libre i. t. d. po 1, 2, 3 . . . 10 . . . 15 30 . . . 45 . . . 59 kr. kakor smo to s trojko dělali. — Ako čemo strokami to nekoliko zlajšati moremo jih opomniti, da 1 krat 4 je 1 krat 3 in 1, 2 krat 4 = 2 krat 3 in 2 kr. 1 i. t. d. Tako bodo mogli tudi vse poštive čveterke namest v reparjih tudi v groših in krajcarjih izračati n. p. 1 orna ola velja 4 fl. 27 kr. koliko štiri? — Bodo rekli 4 krat p. 4 fl. = 16 pa še 27 reparjev ali 27 grošev, in 27 kr. 27 grošev je 1 fl. in 7 gr. ali 21 kr. 16 in 1 = 17 fl. 27 in 21 = 48. Tako veljajo 4 orne 17 fl. in 48, ako ena orna 4 fl. 27 velja. Vidi se iz tega, kako se moramo obnašati pri poštivi petke, in šestke.

Ako pet krajcev kupimo po 1, 2, 3 . . . 11 kr. bomo plačali toliko petic (petka) — 12 jih znese 1 fl., 24 = 2 fl. i. t. d. Zadače, ako mérca, piskerč i. t. d. velja 1, 2, 3 . . . 12, . . . 24 45 kr. koliko pet mérce i. t. d. se bodo lahko resile, bomo dobili odgovor: toliko petic*) in ni treba drugega, kakor da je veržemo na rajniše. Pri šestkah postojmo ko jih imamo 10, 20, 30 . . . 100, in vadimo jih prebereniti v rajniše. — Opomniti še moram, pred ko se dalje podamo, da ne smemo hiteti — in gledati, da bi le urno končali; temveč, da moramo pazljivo in skrbno poprejšnje vadbe zmiraj in vedno ponavljati, in se osvedočiti, ali jih otroci še vedo, ker v čísloslovju mora tudi spominj um podpirati. Vsak dan bomo, kadar se imamo s číslovanjem pečati, iz vsake poštive nektere zadače otrokom predložili — in k prihodnej ne stopili, ako poprejšna še spodtikleje najde tako da se najdena pravila otrokom dobro u glavo vtisnejo, in da kmalo se spomnijo, da 2 reči (2 kosa) toliko dvojač, tri toliko grošev, štiri toliko reparjev, pet toliko petic, šest toliko šestic velajo, kolikor krajcarjev velja jedna. — Po takim postopanju si bodejo poštovaneko

*) Petica je nekdaj pomensila 15 kr. pa to ime je gotovo popačeno: petnaštista.

tako dobro zapomnili, da njim nikdar ne bo trebalo dolgo iskati, koliko znese vsaktero število po toliko in toliko.

Poštevanje sedmičke, osmičke in devetke je težeje, zato si jo prihranimo za drugokrat.

K n j i ž e v n o s t .

* Kralodvorski rokopis je u Serbsko prestavil Slavko Zlatovjević. Posvečen je Petru Petroviću Njegušu II. vladiku Černogorskemu. Velja 40 kr. sr.

* Historia literatury polskiej od Mihaela Wiszniewskiego u 8 svežkih. Cena vseh svežkov je 100 poljskih rajnešev, to je 25 rajn. u sr.

* U Berni je na svitlo prišla knjiga: „Rože i ternje“ spisal prof. Sušil. „Vesna“ pravi: „Sonce, u kterege světlobi in topoti so si te „Rože“ doble svojo krasno lepoto, je bila terdna věra u Boga, — i rosa, u kterej so se te „Rože“ napajale, in ukoreninile se, je bila gorča ljubezen do cérkve in domovine.“ Cela knjiga obseže 7 pol, i velja 50 kr. sr.

* Nekoliko Jugoslavenov, ki se na Pražkih šolah uče, je pripravilo k tiskanju lepo sbirko dosedaj neizdanih serbskih narodnih pěsmih. Med njimi bodo 3 dosedaj netiskane pěsmi o kraleviču Marku; ženitba Jakšica Dimitrija; Jankovic Stojan i Zlatka Atlagica; Rišunin Yuk a Doge Benetki; ženitba Tomića Mijata; Osmail-aga i vladika Černogorski; Bogatić Sima i. d. več. Največ je jih iz pesmih, ktere je pel slepec Kuzman Ostocic in gosp. Aza Popović sbral. Serbskemu originalu se bode pridjal věrni metriški preklad česki. Knjiga bode 13 pol velika i stoji dve dvajsetici. *)

* Pupolci. Romani, novele, pripovetke, drame i druge zabavne (kratkočasne) reči. Izdaje Bogoboj Atanačković. Pervi zvezak. U Vidni. (S kirilico).

* Troškom matice ilirske u Zagrebu sta ovih danah izšla izpod tiska dva dela, koja zaslужuju pozornost občinstva: „Uz dasi Mandalene pokornice“ od Ignacie Gjorgjë. U 8. 235 str. cena 50 kr. sr.

Z m e s .

* Za lětašni visoki praznik sv. binkošt je bila prav lična knjižica na Dunaju tiskana in izdana pod naslovom: Žpči ponejprv provozovane na hod boži svatodušni (binkoštni), při velké mši svaté v českoslovanskem

*) Mladež jugoslavenska u Pragu bude donesek te knjige darovala za česko gledalište u Pragu. Lepo povabimo Slovence to k asno znamenje bratosvke uzajemnosti i ljubavi podupirati, i naročino na te pěsmi vredništu „slov. Běže“ poslati!

chramě (cerkvi) Matky Boží na Nábřeži ve Vidni dne 8. června (junija) 1851.“ Tako hvalijo i molijo Slavjani svojega Boga tudi u němškem mestu Dunaju u svojem maternem jeziku. Na slovenskej zemli, kjer so lèpe pesmi in sloveči pevci doma, pa velikobart slišiš žagati in žlingati „němški Omt“, „wir wersen“ ali kako drugo němško, ki jo skoraj nobena živa duša po celej cerkvi ne zastopi! Mi prašamo: ali se to pravi Boga u duhu in resnici častiti in moliti, alj se to dro pravi ljudi k gorečeji in serčnej molitvi in pobožnosti vabiti in spodbadati? —

* Mislili smo, da je Matica Česka med vsimi slavjanskimi maticami naj bogatejša; njen premoženje, snese 37.707 fl. 6 kr. sr. Iz „Beogradskih novin“ pa zvemo, da je „Matica Serbska“ še bogatejša, zakaj ona je 118,000 fl. sr. bogata. Zraven tega se ravno sedaj proti baronu Sina pravda pelja zavolj dolga, ki ga on dedičem (erbom) Tekelinovim plačati ima, kar bode tudi Matice Serbskej slišalo. S tim bode jistina Matice Serbske še bolj narastla. Koliko pa te dolg snese nismo mogli zvēdeti. Po tem taj je Matica Serbska naj bogatejša slavjanska matica u Avstriji.

* C. k. Dunajska akademija vědnostih je u létu 1848 razpisala častno darilo 1000 fl. sr. za tistega, ki vse slavjanske glase pretrese, med seboj primeri in poravna, in tako na podlagi cirkevno-slavjanskega narečja poravnavno slavjansko slovnicu napravi in složi, kakor sta to storila Jakob Grimm i Friedrich Diez zastran narečjah germánskega i románskega jezika. Na to za slavjansko književno slogo neizmerno važno uprašanje je najbolj odgovoril, in častno darilo 1000 fl. sr. dobil gospod Dr. Franc Miklošić, profesor slovanskega jezikoslovja in literatúre na c. k. vseučilišču na Dunaju, skriptor u c. k. dvorskej knjižnici, dopisujoci člen ces. akademie vědnostih, tega časa dekan profsorskega sbora na fakulti modroslovskej, in naš slovenski rojak iz Dolno-Štajerskega. Da smemo izverstno delo pričakovati, so nam njegova poprejšna dèla porok. Slava mu! —

* Ruski car Miklavž je poslal na ministerstvo naše eden prekrasen perstan, s brillanti okinčan, da ga izroči svetovavcu u Zadru dr. Božidarju Petranoviću. Te iskreni Slavjanin je avstrijanski zakonik (knjigo občnih deržavljkanskih postav) na ilirski jezik prestavil, ga caru poslal, in za to od njega goraj omenjeni perstan dobil. — Da bi toto knjigo kak pravdoslovec posloveniti hotel; veliko slavo bi si pridobil.

Med i pelin.

* U therezianskem seminišču na Dunaju se najde več slovenskih dijakov iz Kranjskega, zvestih sinov matere Slave. Kakor se sliši, bodo visokemu ministerstvu uka u kratkem prošnjo vložili, da bi jim zraven němških, talijanskih, francozkih in drugih profesorjev tudi učenika slovenskega jezika in slovstva postavilo. Ni dvomiti, da bo gosp. minister, ki je se že tolkokrat pravega prijatelja Slavjanov pokazal, njihove pravične prošnje uslišal.

* Kakor postava zaukaže imajo domovnice pisane biti u ednem deželnih jezikov, to je: pri nas na Koroškem u němškem ali u slovenskem jeziku. Naš prečastiti deželni poglavjar, kteremu tudi Slovenci in slovenski jezik pri sercu ležijo, je zapovedel, domovnice na ednej strani

po nemško, in na drugej po slovensko tiskati, se vč da za to, da bi Němci němške, Slovenci slovenske rubrike izpolčovali. — Dobili smo že marsiktero domovnico u roko, marsiktero iz terdo slovenskih krajev, pa němške rubrike so bile napolnjene in napolnjene s pisarijo, da se Bogu usmili, slovenske rubrike, pripravljene za Slovence, ki jih saj zastopijo, so stale prazne! Tako ni dolgo, kar smo u rokah imeli domovnico iz Obirskega (Ebrisch), kjer tiste, ki němško zastopijo, lehko na pérstih edne roke sostreješ, — in glej! vse po nemško! Žalostno, da Slovenci sami svoj jezik tako zamečujejo in zasramujejo! Slovenci! Kdaj bote spoznali, kar je k vašej česti in sreči!

* Na to žalostno novice le urno kako veselico, da se nam serce ohladi. Že smo edenbart u „Béli“ povedali, da si sekteri gospodji duhovniki Rožeške dehantije učasi uradne liste u slovenskem jeziku poslajo. Dones zamoremo za resico oznaniti, da je te dni tudi neki srenjski svetovavec svojemu gospodu županu slovensko pismo poslal. Srenjski župan, pošten mož, ktemenu pa slovenština kar prav gladko ne teče, od začetka malo sterno gleda, — vendar pismo prime in prošnjo lepo poravna. Tisti srenjski svetovavec, ki je, kar smo mi zvēdeti mogli, naj pervi slovensko pismo na svojega župana pisal, je: gospod Leiderer po domače „Neuwirth u Podgorjah.“ Kamo sreće, ko bi več tacih gospodov po Slovenskem bilo!

S m ē š n i c e.

* Frideriku velikomu preporuci general jednoga ritmajstera. Friderik ga zapita, kako se zove (imenuje)? Ritmajster mu odgovori: Halefuzikapilominozikovski. Friderik namerdjen rekne: „Ta tako se ni hudič ne zove.“ Vaše veličanstvo, odgovori ovaj, on i nije od moje porodice.“ Frideriku se odgovor dopade i povisa ga na majora.

* Za mizom sedeč gospodar poklicje sluga svojega, i praznu mu času (člašu) poda zapovedajuč, da mu iz gostilnice vina donese; sluga času primi, — gospodar se zad na stol nasloni i molči. Sluga ne dobivši s časoj i denar, stopi gospodarju za ledja i ostane. Malo za tim obere se gospodar, pa kada ga — še tu stoječega spaži, serdito vikne: „zašto nisi otišal?“ — „Kako ēu ići, kada denarja nisi dal“ odgovori sluga še serditije. A na to gospodar ko serdit: „Donesi ti bez denarja, ako umiš, za denar ēe i norčava deca donesti.“ Sluga ga pogleda malo, pa onda gre, i kao odide. Malo za tim elo ga! opet s praznom časom zad dodje, — a gospodar i nedizuč glave njemu: „Jesi li donel?“ „Jesam gospodaru!“ Ovi na času ne gledeč rekne: „Tudi ti se napij na moje zdravje.“ Sluga nagne časom, kao da pije i onda rekne: „Pij gospodaru! jaz ti napijem.“ A kada ovaj praznu priesavši k ustom času, iz prazne serkati i naginjati stade i vidi, da se ovi š njim titra (norče děla) — vikne: „ta ti se titraš sa menom, kako ēu pili, kada ničega nemam“ — onda sluga njemu odgovori: „Pij, pij, gospodaru! iz prazne čaše, iz polne znaju i slépc i babe pitri, i vsaki norc.“ —

SLOVENSKA BČELA.

Podúčen in kratkočasen list.

Na svitlo izdajana
s pomočjo več rodoljubov.

Drug i tečaj.

1851.

Drugi svezek.

Cena 1 gld. sr.

V Celovcu 1851.

Natisnil Ferd. žl. Kleinmajr.

Na prodaj imajo v Celovcu Sigmund, Leon in tiskar, v Ljublani Lerher in I. žl. Kleinmajr, v Celju Jeretin, v Marburgu Leirer, v Gradeu Mayer in Dírbök, v Gorici Paternolli, in na Dunaju Wenedikt.

ЛІБІДЬ • РАМЗАНОВА

Побачені в літературі та
записані в пам'яті

1

див. інші

1944

див. інші

див. інші

див. інші

див. інші

див. інші

див. інші

I m e n i k

častitih g.g. naročnikov slov. běle in vertih pod-
pornikov slavenskega slovstva.

- G. Ahačić Drag. dijak v Ljubljani.
 » Ajchelburg Drag. baron c. k. sodnik v Teržicu.
 » Ajchelburg Franc, baron c. k. uradnik v Celovcu.
 » Aleš Lovre, bogosl. in mašnik v Celovcu.
 » Aleš Miklavž, župn. v Plajberze.
 » Anderiaš Jožef duh. v Maria Hülf.
 » Antolič Ivan, kapl. v Rušanji.
 » Balon Ant. bogosl. v Št. Andražu.
 » Bergman Bal. župn. in šolski ogleda v Dolinjej kapli.
 » Biconik Fr. kapl. v Žabnicah.
 » Biljhar Ivan, v Ljubljani.
 » Blažič Fr. bogosl. v Gorici.
 » Bornik Jožef, župn. v Jugejvesi.
 » Bozina Ivan kapl. pri sv. Lorencu.
 » Božič Bal. kapl. na Radišah.
 » Bradaška Fr. dijak v Gradcu.
 » Brenc Jan. kapl. v Planini.
 » Bruk Osv. c. k. inženir v Velkovcu.
 » Cafov Orosl. kapl. v Frauheimu.
 » Cegnar Fr. v Ljubljani.
 » Cenc Gašpar, kapl. v Št. Pavlu.
 » Cerer Ferd. c. k. sodnik v Vodnjani.
 Preblgorodni gosp. grof Gustav Chorinsky, c. k. deželni poglavjar na Krajnskem.
 G. Ciringar Jernej, kapl. v Jarenini.
 » Cizej Peter, kapl. v Čadrami.
 » Cocej Arni. bogosl. v Št. Andražu.
 » Cocej Janez, bogosl. v Št. Andražu.
 » Cvetko Fr. provizor pri sv. Tomážu na Štajerskem.

- G. Čelešnik Jožef, c. k. sodnik v Kostanjevici.
 » Černic Janez, kapl. v Tinjah.
 » Činkovic J. bogosl. v Celovcu.
 Slav. Čitavnica bogosl. v Zagrebu.
 G. Čolnik Mat. posestnik pri sv. Benediktu.
 » Dietrich Urb. kapl. v Celju.
 » Dobajnikar Šiman, expos. v Celovcu.
 » Dr. Dolenc Matjaš, c. k. pravdosrednik na Dunaju.
 » Dolinar Matjaš, kaplan v Ljutomeru.
 » Domicel Fr. dijak v Ljubljani.
 Slav. Druživo bravno v Ločah.
 » Druživo slovensko v Gradcu.
 » Druživo slovensko v Ljubljani.
 » Druživo slovensko v Terstu.
 » Druživo bravno v Teminu.
 G. Dürnwirth Drag. kapl. v Štebnu.
 » Einšpieler Andrej mestni kaplan v Celovcu.
 » Einšpieler Janez, kapl. v Rožece.
 » Emberger J. učit. pomočnik v slov. Bistrici.
 » Endlicher And. uradnik v Ložah.
 » Farkaš Pet. župn. pri sv. Jurji.
 » Ferčnik Lambert, kaplan v St. Jakopu v Rožu.
 » Ferk Matjaš kapl. v Ljutomeru.
 » Fresl Fr. kapl. v Šmarjeti.
 » Fric Matjaš, kapl. v Št. Miklavžu.
 » Furlani Jož. duhoven v Mernem.
 » Gajler Fr. učitelj v Št. Lenartu.
 Slav. Gerlovičeva kavarna na Dunaju.
 G. Germovnik Janez, c. k. ranocelnik v Celovcu.

- G. Gestrin Leop. duhoven v starem Tergu.
 » Globočnik A. avskult. v Ljubljani.
 » Grabner Florjan, c. k. sodnik na Terbižu.
 » Gregl Jan. bogosl. v Celovcu.
 » Gregorsič Ant. kapl. v Mernem.
Gospodična Gresl Josipa v Trebnjem.
 G. Grivec Prostosl. kapl. v Ajdovici.
 Gruden Jakop, kapl. v Merni.
 » Guzaj Jernej, bogosl. v Št. Andražu.
 » Hajšek Ant. bogosl. v Celovcu.
 » Hauser Ferd. lekarnik v Celovcu.
 » Herg Lovre, bogosl. v Cradcu.
 » Herker Rok, puškar v Borovljah.
 » Dr. Hladnik Janez, pravd. namestnik v Velkovcu.
 » Hobel Anton, dijak v Celovcu.
 » Hobel J. kmet v Nagelčah.
 » Hojker Karl, oskerbnik v Snežniškem gradu.
 » Hojnik Jož. župn. v Borovljah.
 » Dr. Holeček Janez, zdravnik v Celovcu.
 » Holibar Miha, kurat v Wajdeku.
 » Huber Ivan, terž. pomočnik v Ljutomeru.
 » Incko Tomaž, župn. v Grafsendorfu.
 » Jakopič Jan. kapl. pri sv. Jurju.
 » Janežič Fr. bogosl. v Celovcu.
 » Janežič Balant, dijak v Celovcu.
 Janežičeva hiša v Lesah.
 G. Jaric Bal. kapl. v Pulzgavi.
 » Javornik Placid, župn. v Št. Jurju.
 Jenoh Martin, kapl. v Št. Vidu.
 » Jeraj Jož. bogosl. v Celovcu.
 » Jerala Leonh. bogosl. v Celovcu.
 » Jeriša Luka, kapl. v Škofičah.
 » Jugovič Juri, kapl. v Laporjah.
 » Kandolini Alb. priročnik v Idriji.
 » Kanduč Jož. župn. na Berde.
 » Kaplenk Bogm. bogosl. v Ljubljani.
 » Karner J. uradnik v Celovcu.
 » Kasl Jož. c. k. adjunkt v Priberze.
 » Kasl Jož. kapl. v Hodisah.
 » Kastelic Jan. kapl. v Kranju.
 » Katnik Alojz, kapl. v Belace.
 » Katnik Jož. učitelj v Ločah.
 » Kavčič Iv. dijak v Terstu.
- G. Kazda Alojz, kapl. v Št. Lenartu.
 » Keber Tom. župn. namestn. v Brezovici.
 » Kene J. bogosl. v Celovcu.
 » Kiršner Aug. župn. v Št. Janžu.
 » Klajžar Janez, špiritual v Gradcu.
 » Klančnik Juri, bogosl. v Št. Andražu.
 » Klobasar Mat. kapl. pri sv. Jakopu.
 » Kmetič Jož. v Silnici.
 » Knobel Jan. učitelj v Terstu.
 » Kocjančič Štef. učitelj sv. pisma v Gorici.
 » Dr. Kočevar Štef. c. k. zdravnik v Celju.
 » Kojnc Filip, provizor v Reihenau.
 » Kokic Jož. kapl. v Labodi.
 » Kolenko Jož. dijak v Gradeu.
 » Koler Janez, kapl. v Podgorjah.
 » Kometer Janez, katehet v Celovcu.
 » Kosi Božidar, bogosl. v Gradcu.
 » Košan Fr. bogosl. v Št. Andražu.
 » Kotnik Miha, dijak v Ljubljani.
 » Kovač Jož. učitelj v Lipalji vesi.
 » Kovačič Jož. bogosl. v Gradcu.
 » Kovačič J. bogosl. v Celovcu.
 » Kozjak Fr. mlinar v Borovljah.
 » Kozler Peter pravn. namestnik v Teminu.
 » Koželj Juri, bogosl. v Celovcu.
 » Kragl Mart. bogosl. v Celovcu.
 » Krajnc Fr. kapl. v Radgoni.
 » Dr. Krajnc Jož. prof. v Gradcu.
 » Kramberger Felix, korar v Vravni.
 » Kramberger Loyre, kapl. pri sv. Križu.
 » Kraškovic Jan. kapl. v Mernipeči.
 » Kravcar Greg. župn. v Čačah.
 » Krener Jan. bogosl. v Celovcu.
 » Krošč Mih. bogosl. v St. Andražu.
 » Kronik Fr. kapl. na Tholci.
 » Krušič Iv. dijak v Celju.
 » Kühnel Vencesl. vodja nemških šol v Celovcu.
 » Kulnik Fr. župn. v Ukovah.
 » Kumer Jan. župn. v Komendi.
 » Kumer Jan. dijak v Celovcu.
 » Kušar Gr. vikar v Barkoli,
 » Kvas Kol. profesor v Gradcu.

- Slav. Labudski ordinariat v Št. Andražu.
- G. Lackovič Juri, župn. u Petriancu kod Varazdina.
- » Lapagna Juri, kapl. v Kobardi.
- » Lasnik J. učitelj nemških šol v Celovcu.
- » Dr. Leben Mat. prof. bogoslovja v Ljubljani.
- » Leder Jan. dijak v Celovcu.
- Slav. Lejerjeva knjigarnica v Mriboru (6 iztisov).
- G. Lesjak Bal. župn. v Dvoru
- » Lesjak Bal. dijak v Celovcu.
- » Levstek Fr. dijak v Ljubljani.
- » Likar Jak. kap. v Dragi.
- » Link Bal. župn. namestnik v Št. Jurju na pesku.
- » Lipež Radosl. dijak v Celju.
- » Lukanc Jak. župn. v Ločah.
- » Lukanc Jož. dijak v Ljubljani.
- » Dr. Magdić Ant. v Ormužu.
- » Magdić Fr. dijak v Gradcu.
- » Majciger Jan. dijak v Celovcu.
- » Majer Matia, župn. v Gorjah.
- » Majerić Jak. učitelj pri sv. Vidu.
- » Majher Bart. župn. v Ovcjivesi.
- » Majrič Jan. kapl. v Borovljah.
- » Marn Jož. dijak v Ljubljani.
- » Martinčić Andrej, bogsl. v Terstu.
- » Marusić Jož. kapl. v Samarii.
- » Matiašič Juri, c. k. učitelj v Mariboru (4 iztise).
- » Meglič Janez, grajsak v Šitarej vesi.
- » Mejač Anton, kapl. v Idriji.
- » Mencinger Jak. učitelj na Bistrici v Bohinji (2 izt.).
- » Merhar Karl, dijak v Ljubljani.
- » Meško Stanko, kapl. v Ormužu.
- » Mertl Fr. dijak v Celovcu.
- » Metelko Fr. prof. slovenščine v Ljubljani.
- » Dr. Milar B. mest. kapl. v Celovcu.
- » Milar Ant. župn. pod Ljubelom. Visoko ministerstvo uka na Dunaju.
- G. Možic Cenc, učitelj v Žabnicah.
- » Mraz Tom. bogsl. v Celovcu.
- » Muden Sim. bogsl. v Celovcu.
- » Dr. Muršec Jož. c. k. učitelj v Gradcu.
- G. Musi Peš, učitelj v Šonsteinu.
- » Namre Ant. župn. v Gelenici.
- » Naredi Jož. avskultant v Celovcu.
- Gospodična Oblak Alojzija v Ljubljani.
- G. Oliban Ant. kapl. v Št. Kocianu.
- » Orožen Bal. kapl. v Št. Mihelu.
- » Orožen Ignac, vikar. v Celju.
- » Ottoničar Matevž, dijak v Ljubljani.
- » Ožgan Fr. kapl. v Žabnicah.
- » Partl Filip, kmet na Mačah.
- » Petan F. bogsl. v Celovcu.
- » Pichler Adam, vodja seminišča v Celovcu.
- » Plik Mih. mestni župn. v Brežcah.
- » Pleško Drag. dijak v Ljubljani.
- » Ploj J. pri sv. Jurju na Savnici.
- » Pogelšek Bogodar, bogsl. v Celovcu.
- » Polak Edv. župn. v Št. Marjeti blizu Novomesta.
- » Polič Drag. bogsl. v Gradeu.
- » Pöpelar Fr. poštni odpravnik v Ptujem.
- » Postružnik Ant. učitelj pri sv. Jurju.
- » Potočnik Ant. zač. vodja nemških šol v Postojni.
- » Potočnik Lovre, bogsl. v Celovcu.
- » Praprotnik Andr. učitelj v Škofjiloki.
- » Pukšić Fr. kapl. pri sv. Ani.
- » Pustotnik J. bogsl. v Celovcu.
- » Pušl Ant. kapl. v Št. Jurji.
- » Rabič Pavl, puškar v Borovljah.
- » Rabič Sim. kapl. v Metliku.
- » Radičnik Bostj. provizor v Ljubelu.
- » Raič Božidar, kapl. v Slinici.
- » Rajner Pavl, kapl. v Št. Mohoru.
- Gospodična Rankl Johana, učiteljica v Celju.
- G. Razlag Radosl. pravnik v Gradcu.
- » Rečicky Vekosl. podvodja seminišča v Celovcu.
- » Reinhart Mirosl. gorn. uradnik v Gradcu.
- » Rejic Anton, dekan v Vidmu.
- » Reš Jož. kapl. Priberze.
- » Robida Karl, c. k. učit. v Celovcu.

- G. Dr. Rojic Tom. prof. v Zagrebu.
 » Rome Bogomil, bogsl. v Ljubljani.
 » Rosbacher J. teržni pomočnik v Celovcu.
 » Rotman Jož. učitelj pri sv. Jakopu.
 » Rozman Jož. korar v Št. Andražu.
 » Rozman Lovre, dijak v Ljubljani.
Gospa Rudež Maria v Ribnici.
 G. Rudmaš Šim. c. k. nadzornik ljudskih šol v Celovcu.
 » Rudolf Janez, rudn. uradnik v Idriji.
 » Rüpšl Karl, kapl. v Št Andražu.
 » Sebacher Jak. bogsl. v Celovcu.
Slav. Semeniška knjižnica v Št. Andražu.
 » Semeniška knjižnica v Celovcu.
 » Semeniška knjižnica v Gradcu.
 » Semeniška knjižnica v Ljubljani.
 » Semeniška knjižnica v Budejovicah.
 G. Senker Mih. učitelj. v sp. Dravbregu.
 » Serajnik Lovre, župn. na Zili.
 » Serajnik J. učitelj na Bistrici v Rožju.
 » Serčnik Tomaž, fajm. v Št. Jakopu pod Celovcem.
 » Sevnik Leop. kapl. v sp. Dravbregu.
 » Sevnik Lav. doverš. pravnik v Ljubljani.
 » Sevšek Luka, kapl. v Št. Petru.
Slav. Sigmundova bukvarnica v Celovcu (3 izl.).
 G. Simandl Drag. kapl. na Vranskem.
 » Simandl Ant. dijak v Celju.
 » Sivic Jak. župnik v Lipe.
 » Skupic M. dijak v Ljubljani.
 » Sobovič Mih. učitelj v Ormužu.
 » Sodja Mark. župn. pri sv. Janezu.
 » Soler Jož. bogsl. v Celovcu.
 » Somer Gregor, učitelj v Borovljah.
 » Sorčič Franc, špiritual v Celovcu.
Gospodična Sotlšek Liza, učiteljica v Brežcah.
 G. Stanonik Luk. kapl. v Šmartne.
 » Stepančič Bartl, pravnik v Gradcu.
 » Sterman Blaž, kapl. v Čmreku.
- G. Stojan Miha, dekan v Brazlovčah.
 » Sumper Janez, kapl. v Št. Ilu.
 » Svetec Luk. učiteljski pripravnik na Dunaju.
 » Šajnik Ant. pilar v Borovljah.
 » Šašl Davorin, bogsl. v Celovcu.
 » Šinko Božidar, bogsl. v Gradcu.
 » Škarbina Jož. kapl. v Marborjete.
 » Škofic Janez, kapl. v Toplicah.
 » Slik Jož. kapl. v Paseilu.
Preblagorodni g. baron Janez Šlojsnik, c. k. deželni poglavar na Koroškem.
- G. Sohar Ant. kapl. pri sv. Ilgu.
 » Špendir Jož. župn. v Porečah.
 » Šribar Janez, kapl. v Gornigradu.
 » Štangl Lovre, kapl. v Svečah.
 » Štefan Jož. dijak v Celovcu.
 » Štiker Peter, kapl. v Walburgen-u.
 » Dr. Šubic J. v Celju.
 » Šuc Juri, provizor pri sv. Mihelu.
 » Tavšič Jož. kapl. v Otmanjah.
 » Terdina Jan. učiteljski pripravnik na Dunaju.
 » Terstenjak Ivan, kapl. v Jarenini.
 » Terstenjak Mart. c. k. učitelj v Mariboru.
 » Toman Janez, fužinar v Kamnigorci.
 » Toman Lovre, pravnik v Gradcu.
 » Trafenik Janez, kapl. v Loku.
 » Trampus Jož. župn. v Ovbrah.
 » Tutek Juri kapl. pri sv. Križu.
 » Udl Drag. učitelj v Jarenini.
 » Ulaga Jož. duhovnik v Žavcu.
 » Ulaga Jož. bogsl. v Št. Andražu.
Gospodična Urbančič Josepina na Turnu pri Kranju.
- G. Urlavb Matia, kapl. v Sevnici.
 » Valenko Anselm, duhovnik v Šwambergu.
 » Valentinič Anton, začasni vodja nemških šol v Belace.
 » Valjavec Ivan, dijak v Ljubljani.
 » Valjavec Matia, učiteljski pripravnik na Dunaju.
 » Varl Juri, župn. v Krašnji.
 » Verblač Ant. učitelj pri sv. Kunegundi.
 » Verbnjak Obilovit, kapl. v Silnici.
 » Verlič Franc, kapl. v Wolfsbergu.